

M.S.W. SEM-II (CBCS) (2016 COURSE) : SUMMER - 2018

SUBJECT : URCD – 4 : COMMUNITY DEVELOPMENT MODELS AND APPROACHES

Day : **Saturday**
Date : **28/04/2018**

S-2018-0416

Time : **10.00 AM TO 01.00 PM**
Max. Marks : **60**

N. B. :

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
 - 3) Answers to both the sections should be written in **SEPARATE** answer books.
-

SECTION – I

- Q. 1** Write short notes on **ANY TWO** of the following: **(10)**
- a) Community Development
 - b) Field Approach
 - c) Life Cycle Model

- Q. 2** Describe the process of Community Development. **(10)**

OR

Discuss Conflict Approach in detail.

- Q. 3** Define Social Planning Model and explain its scope. **(10)**

OR

Integrated approach plays an important role in Community Development-
Comment.

SECTION - II

- Q. 4** Write short notes on **ANY TWO** of the following: **(10)**
- a) Village level Micro Planning
 - b) Project Formulation
 - c) National Resource Management

- Q. 5** Describe the significance of role of Government in Resource Management. **(10)**

OR

Write a detail note on Areas of Sustainable Development.

- Q. 6** Explain Management Information System (MIS) in Community Development. **(10)**

OR

State the problems in Sustainable Community Development.

* * * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
- ३) दोन्ही विभाग वेगवेगळ्या उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग-१

- प्र.१ टीपा लिहा (कोणतेही दोन) (१०)
- अ) समुदाय विकास
ब) क्षेत्रीय दृष्टीकोन
क) जीवनशैली प्रारूप
- प्र.२ समुदाय विकासाची प्रक्रीया विषद करा. (१०)
- किंवा
- संघर्षनात्मक दृष्टीकोन यावर चर्चा करा.
- प्र.३ सामाजिक नियोजनाचे प्रारूपाची व्याख्या देऊन त्याची व्याप्ती स्पष्ट करा. (१०)
- किंवा
- समुदाय विकासामध्ये एकात्मिक दृष्टीकोन महत्वपूर्ण भूमिका बजावतो. चर्चा करा.

विभाग-२

- प्र.४ टीपा लिहा (कोणतेही दोन) (१०)
- अ) ग्रामस्तरीय सुक्ष्म नियोजन
ब) प्रकल्प मांडणी
क) राष्ट्रीय संसाधन व्यवस्थापन
- प्र.५ शाश्वत विकासाची क्षेत्रे यावर विस्तृतपणे टिप्पणी लिहा. (१०)
- किंवा
- संसाधन व्यवस्थापनामध्ये शासनाच्या भूमिकेचे महत्व विशद करा.
- प्र.६ समुदाय विकासामध्ये माहिती व्यवस्थापन यंत्रणाचे महत्व स्पष्ट करा. (१०)
- किंवा
- शाश्वत विकासामधील समस्यांची मांडणी करा.